

Afgiftekantoor
1700 Dilbeek 1

Driemaandelijke
nieuwsbrief van de
werkgroep
STRAATKINDEREN
VAN ALAGOINHAS

1e trimester 1999
3e jaargang nr. 1

V.U. Piet Paul
Zonnekouter 16
1700 DILBEEK

Pastoral do Menor

Nieuwsbrief

België-Belgique
P.B.
1700 Dilbeek 1
2/2788

Itterbeek, maart 1999.

Best vrienden van Freddy,

In onze vorige en ook in deze Nieuwsbrief vonden en vinden jullie heel wat informatie over de economische, politieke en sociale evolutie van het dagelijkse leven in Brazilië.

Vooraf in de armere deelstaten, zoals Bahia, hebben deze gebeurtenissen onmiddellijk een ernstige weerslag op het al te schaarse inkomen van de meeste bewoners.

De overgrote meerderheid van de bevolking van Alagoinhas is van Afrikaanse oorsprong. Alhoewel ze grondwettelijk dezelfde rechten (en plichten) hebben als om het even welke Braziliaan met een blanke huidskleur, zijn ze op alle gebied de minderen.

Er is al zo weinig werk en voor de ongeschoolde zwarten is er helemaal geen. Wie werk zoekt, trekt naar het zuiden, op hoop van zegen... De vrouwen blijven alleen achter, opgezadeld met de zorgen en de kinderen.

In het opvangcentrum van "Pastoral do Menor" worden de kinderen niet alleen gevoed en gekleed, maar onder leiding van "Padre" Freddy wordt er vooral voor gezorgd dat ze een volwaardige opvoeding en degelijk onderwijs genieten, zodat ze niet als ongeschoolde paria's met de onverbidelijke werkelijkheid van de Braziliaanse maatschappij geconfronteerd worden.

Wij danken jullie van harte, omdat jullie dit dagelijkse werk van barmhartigheid, dank zij jullie voortdurende steun, blijven mogelijk maken.

Noem het solidariteit, of gewoon naastenliefde, om het even, mensen helpen mensen.

Misschien zijn we er ons te weinig van bewust, maar ons eigen geluk zullen we pas vinden, wanneer we anderen gelukkig maken...

De redactie.

Pastoral do Menor de Alagoinhas

BR 101, Km 101 - Caixa Postal 48
48100-000 - Alagoinhas - Bahia
Fone (075) 422-1948
Fax (075) 422-2362
C.G.C. 16.130.585/0001-02
Insc. Estadual 37.186.366-NO

Alagoinhas, 15 februari 1999

Beste vrienden allemaal,

Overmorgen is het aswoensdag. Dat betekent dat we op dit ogenblik in de zwoele apotheose-momenten zitten van het Braziliaanse carnaval. Het is toch wel eigenaardig dat onze mensen (allemaal! Er is ineens geen klasseverschil meer!) ineens niet meer ziek zijn, niet meer aan uw deur hangen om te bedelen, niet meer de aandacht hebben voor de "Real"-crisis. Het is het hoogfeest van de aliënatie en de vlucht van en uit alle harde realiteit. Woensdag herbegint dan weer het normale dagdagelijkse leven.

Omdat dit mijn eerste briefje is van 1999, hou ik het dan deze keer ook bij het verslag van onze activiteiten en de verwezenlijkingen van vorig jaar.

In 1998 bereikte de "Pastoral do Menor de Alagoinhas" op een directe manier ongeveer 400 kinderen en jongeren. Van dit totaal namen er 340 deel aan de activiteiten op de "Sitio do Pequeno Trabalhador" of in het bijhuis "Centro de Apoio" terwijl de ploeg straatopvoeders ongeveer 60 op de straat levende jongeren betrok bij hun werking.

In dit nummer krijgt U vooreerst het verslag van de activiteiten op de "Sitio" zelf, terwijl in het volgende nummer een overzicht gegeven zal worden van al wat we in het afgelopen jaar "extra-muros" konden verwezenlijken.

De "Sitio do Pequeno Trabalhador"

De basisschool "Tio Simon" (Nonkel Simon).

Nieuw vorig jaar was de uitbreiding van het aantal leerjaren met het 5de en 6de studiejaar. Het eindresultaat van 1998 van onze basisschool is zeker positief te noemen, vooral als we rekening houden met het feit dat bijna alle leerlingen dit jaar kunnen overgaan naar een volgend leerjaar. De lessen worden zowel 's voormiddags als 's namiddags gegeven. In het totaal waren er verleden jaar 275 leerlingen ingeschreven die samen 13 klassen vormden. 's Morgens functioneerde het eerste, tweede, derde en vierde leerjaar, 's namiddags het andere vierde leerjaar, het vijfde en het zesde. Er werden lessen gegeven, lectuur in de bibliotheek, en activiteiten in de open lucht zoals uitstappen en recreatieve activiteiten. Dit jaar hadden we twee leraressen van de gemeente en 10 van het Ministerie van Onderwijs van de deelstaat Bahia. Gezien de financiële situatie van onze instelling is dit een goede zaak daar de leraressen nu betaald worden door de gemeente of de staat. Nadeel was wel dat we dit jaar een tweetal stagiaires toegewezen kregen van de staat, die pas toekwamen in de maand juli, toen het schooljaar al half voorbij was. Zij werden ons ook enkel halftime toegewezen, waardoor, in hun geval, de huisbezoeken aan de leerlingen kwamen te vervallen.

In de namiddagen werden van maandag tot vrijdag op een wat ludieke en creatieve wijze bijscholingsactiviteiten gegeven aan onze kinderen tussen 7 en 10 jaar. In totaal namen 62 leerlingen deel aan deze activiteiten dit jaar.

De "Beroepsschool Tio Simon".

Deze in 1997 ingehuldigde school functioneerde vanaf 1 maart 1998 in twee lestijden: de leerlingen van het tweede jaar in de voormiddag en de leerlingen van het eerste jaar in de namiddag. In totaal hadden 123 leerlingen, verdeeld over de cursussen elektriciteit, metaalbewerking, schrijnwerkerij, automechanica, zeefdruk, dactylografie en informatica. Sinds het begin van dit jaar werden daar nog twee cursussen aan toegevoegd. Snit en naad industrieel, en lederbewerking. De cursussen snit en naad en zeefdruk functioneerden enkel in de voormiddag. De namiddag werd vrijgehouden voor productie. Stilaan begint in de beroepsschool een kleine productie op gang te komen, vooral wat de schrijnwerkerij en de metaalbewerking betreft. De leerlingen van de elektriciteitscursus deden het onderhoud van het elektriciteitsnet van de "Sitio" en de leerlingen van de automechanica zorgden voor het onderhoud van het wagenpark van de instelling. De bedoeling van onze school is om aan de leerlingen een zo praktisch mogelijke opleiding aan te bieden. De criteria voor toetreding tot de school zijn dezelfde als voor de toetreding tot de "Pastoral", met daarbij de bijkomende vereiste dat de jongere op zijn minst in het derde leerjaar van de lagere school zit en minstens 13 jaar is. De overgrote meerderheid van de leerlingen van de beroepsschool studeert ook in de lagere school van de instelling. De duur van de cursussen werd vastgelegd op drie jaar, wat dus inhoudt dat dit jaar, eind 1999, de eerste afgestudeerden de school zullen verlaten. Zij zullen echter eerst nog een stageperiode van 6 maanden doorlopen in de lokale ondernemingen.

De "Administratie, Keuken en Refter".

Op de "Sitio do Pequeno Trabalhador" bevinden zich naast de gebouwen van de lagere school en van de beroepsschool ook de gebouwen van de administratie, refter, keuken en de gezondheidsafdeling. In de

keuken wordt met de meeste zorgen het voedsel bereid. Er gaat vooral veel aandacht naar de hygiëne en de kwaliteit van de maaltijden. Van maandag tot en met vrijdag worden elke dag drie maaltijden geserveerd. Wanneer de leerlingen toekomen om halfacht 's morgens is er het ontbijt. Om twaalf uur is er het middagmaal met elke dag van de week een vast menu, bestaande uit vlees, kip of vis, rijst of spaghetti, de traditionele bruine bonen en groenten of sla. En net voor de leerlingen terug naar huis worden gebracht, om halfvijf, is er nog een stevig vieruurtje.

De "Gezondheidsafdeling".

De gezondheidsafdeling wordt verzorgd door één van onze zusters. Dit jaar konden we rekenen op de steun van het "DIRES" (De lokale afdeling van het Gezondheidsministerie van de deelstaat Bahia). Elke maandagvoormiddag is er een dokter op de "Sitio" voor gratis raadpleging van onze kinderen. Vanwege het Gezondheidssecretariaat van de gemeente werd ons een tandarts toegewezen die elke donderdagnamiddag consultatie houdt. In de gezondheidsafdeling worden de eerste EHBO zorgen toegediend en wordt er verholpen aan kleinere problemen zoals hoofdpijn, wonden, etc.

De "Gezinsvervangende woningen".

Sedert midden 1996 functioneert op de "Sitio" het project van de gezinsvervangende woningen. Hier worden kinderen en tieners opgevangen die geen thuis meer hebben of die niet meer thuis kunnen blijven wegens de enorme sociale en familiale problemen. Deze jongeren wonen hier in alsof het hun eigen thuis is en worden begeleid door de sociale moeders. Dit project functioneert in nauwe samenwerking met het plaatselijk Jeugdrecht, waarvan de jeugdrechter ons een warm hart toedraagt. Vier huizen staan klaar, waarvan er drie in gebruik waren. Elk huis heeft een opvangcapaciteit van 8 kinderen en / of tieners. Op het einde van het jaar bedroeg het aantal jongeren 20. Het is duidelijk dat een dergelijk werk heel wat kopzorgen en uitdagingen met zich meebrengt. Het is niet altijd gemakkelijk voor hen om zich aan te passen aan de interne leefregels en er is heel wat organisatie nodig om één en ander in de juiste banen te leiden en te houden. In de moeilijkste gevallen zoekt onze sociale dienst van de vereniging steeds naar de beste alternatieven.

De "Land- en Tuinbouwsector".

Verder hebben we op de "Sitio" ook de land- en tuinbouwactiviteiten. We beschikken over een groentetuin van 1 hectare. Hier worden groenten geteeld voor het interne verbruik en ook voor verkoop op de plaatselijke markt. Daarnaast hebben we ook een sinaasappelplantage, kokosbomen, acerola (Antilliaanse kers) en aanplantingen van maniok en zoete aardappel. Eind verleden jaar werd ons pulpfabriekje ingehuldigd. De commercialisering van de vruchtensap-pulp ging van start en begint momenteel goede resultaten op te leveren.

De "Kapel".

In november vorig jaar werd de kapel ingehuldigd op het terrein van de "Sitio". De constructie van deze kapel die grotendeels gefinancierd werd door kerkelijke instellingen uit Nederland en Italië, ging van start eind 1997. Hier zullen vieringen verzorgd worden voor de leerlingen alsook voor de mensen uit de omgeving.

En zo is het dan weer de tijd om voorlopig afscheid te nemen.

Nogmaals dank ik jullie voor al uw medeleven en uw voortdurende steun die ik mag ondervinden. Ook in naam van alle kinderen en tieners, van het personeel en van alle vrijwilligers: "Muito Obrigado! Deus lhes paque!!!"

Een hartelijke broedergroet,

Tot later!

Freddy

Priester Freddy Goven - Alagoinhas.
Bahia - Brazilië.

PASTORAL DO MENOR DE ALAGOINHAS: Entidade Civil, filantrópica e beneficente ao menor. Estatutos publicados no D.O./BA de 21 e 22/01/89, sob número AG 0673 e de 04/08/94, sob número SED 1926. - Reconhecida de Utilidade Pública Municipal pela Lei nº 822/88 de 02/12/88, Utilidade Pública Estadual em 22/11/95, pela Lei nº 6.925 de 22/11/95 e publicado no D.O./BA de 23/11/95 e de Utilidade Pública Federal pelo decreto presidencial de 30/06/97 (Art.1º - XII) - Registrada no CNAS em data de 14/06/96 pelo processo 23013.802259/90 - 90, no CMDCA de Alagoinhas-BA, sob nº1994/1 e no CMAS de Alagoinhas-BA, sob nº 002/96. Cadastrada no CECA-BA sob nº 07/97 de 12/06/97.

Brazilië na de devaluatie.

Enkele weken geleden haalde Brazilië nog eens de hoofdtitels van de belangrijkste kranten van de wereld. Er waren geen zware aardbevingen met vele doden, noch verwoestende overstromingen of bloedige aanvallen van één of andere guerrilla groep (doorgaans haalt Latijns-Amerika slecht in deze gevallen het wereldnieuws). Wat was er dan wel gebeurd?

Wat zowat iedereen, de belangrijkste economen van het land op de eerste plaats, verwacht en gevreesd had, werd werkelijkheid. De internationale financiële crisis, die voordien reeds landen zoals de Aziatische Tijgers en Rusland onderuit had gehaald, sloeg nu onbarmhartig toe in Brazilië.

De speculanten waren al enkele maanden bezig de nationale munt, de Real, op de proef te stellen, maar die kon nog net met veel moeite stand houden. Het feit dat de zittende president Cardoso in oktober vorig jaar moest herkozen worden zal er wel mee te maken hebben dat de munt met alle middelen en tegen een dure prijs moest ondersteund worden. Eens de president herkozen werd en aan zijn tweede termijn begonnen is, was het hek van de dam. De vreemde munt reserves (voornamelijk US\$) van het land slonken de laatste weken van 1998 en de eerste weken van 1999 zienderogen. Het ondersteunen van een sterke (en overgewaardeerde) munt was niet houdbaar tegen de aanval van de speculanten op de wissel en aandelenbeurzen. Op 13 januari jl. besloot de Nationale Bank van Brazilië dan ook de munt vrij te laten zweven ten opzichte van de US-Dollar.

Sinds de invoering van de Real in juli 1994 werd een strakke monetaire politiek gevoerd, waarbij de Real gekoppeld werd aan de Dollar. Er werd slechts een kleine marge toegelaten, waarbinnen de waarde van de munt kon bewegen, ten opzichte van de Amerikaanse munt. Deze marge werd de laatste twee jaren stelselmatig wat verbreed, waardoor de Real in feite al onderhevig was aan kleine gecontroleerde devaluaties. De eerste maanden na de invoering van de Real was de nieuwe munt zelfs sterker dan de Dollar, een situatie die ongeveer een jaar lang kon volgehouden worden. Sindsdien schommelde de waarde van de Braziliaanse munt ongeveer op gelijke hoogte met die van de Dollar, om daarna geleidelijk onder de waarde van de Amerikaanse munt te zakken.

De nationale munt werd enorm gesteund door de Nationale Bank (dit was slechts mogelijk dank zij de grote deviezenreserves van Brazilië) met het doel de internationale investeerders en geldspeculanten aan te trekken. Tussen juli 1994 en eind 1997 vierden de beurzen van Sao Paulo en Rio de Janeiro dan ook bijna elke dag feest. Maar onder invloed van de internationale financiële crisis begon eind 1997 het feestgedruis te temperen. De internationale beleggers begonnen hun vertrouwen in Brazilië te verliezen en keken uit naar andere meer stabiele landen om er hun casino-achtige spelletjes verder te zetten. Zelfs de torenhoge Braziliaanse interesten (32,5%) konden hen nauwelijks verleiden.

Een bijkomende factor van wantrouwen van de internationale economische en financiële wereld was dan ook het feit dat de regering Cardoso in vier jaar tijd nog altijd niet de door hen noodzakelijk geachte hervormingen (o.a. belastingshervormingen, hervorming van het sociaal stelsel in zoverre dat hiervan sprake is in Brazilië) door het Congres had kunnen sluisen. Het was dus niet echt verwonderlijk dat er een ramp op komst was. Wat wel verwondering baarde was de omvang van de ramp. Vanaf 13 januari jl. verloor de Real in één week zowat 40% van zijn waarde. Op bepaalde momenten bereikte de devaluatie ten opzichte van de Dollar zelfs meer dan 50% in vergelijking met de verhouding van voor 13 januari. Brazilië moest dan ook aankloppen bij het Internationaal Muntfonds (IMF) om financiële hulp. Mits een hele reeks strenge voorwaarden, kende het IMF aan Brazilië een lening toe van 41,5 miljard Dollar. Eén van deze voorwaarden was bvb de verhoging van de reeds torenhoge interestvoet van 32,5% naar 34%, naast natuurlijk de nodige bezuinigingen op 's lands begroting. De controle van de nationale economie werd op deze manier zo goed als helemaal in handen gegeven van het IMF en de internationale financiële wereld (met de Verenigde Staten op kop).

De grote vrees van de Brazilianen is nu de terugkeer van inflatie, een gesel waar ze hier al heel wat slechte herinneringen aan hebben. Door de opening van de markt zijn hier de laatste jaren heel wat producten ingevoerd geworden, en door de sterke munt was het zelfs zo dat de ingevoerde producten goedkoper waren dan de nationale. Zo was het bijvoorbeeld 'chic' om graan in te voeren uit Argentinië, waardoor de nationale graanproductie verwaarloosd werd omdat ze economisch niet langer rendabel was. Een feit dat nu duur zal komen te staan. De prijs van het brood, evenals die van deegwaren, is al met zowat 20% gestegen. Ook rijst moest grotendeels ingevoerd worden en steeg dus al in prijs. Zelfs de koffie werd duurder, want de prijzen van dit belangrijk Braziliaans export product worden in Dollar gequoteerd. Verder stegen in prijs o.a. de geïmporteerde wagens, machines en internationale reizen.

Wat natuurlijk niet stijgt... zijn de lonen. Het zal dus wel duidelijk zijn dat alweer de armen en de minder kapitaalkrachtigen de prijs mogen betalen van het mislukken van de beurspelletjes van de speculanten. Met de komende bezuinigingen van de regering ziet het er al niet veel beter uit voor deze bevolkingsgroep.

Natuurlijk hoeft de devaluatie van de munt niet 100% negatief te zijn. Zo zal bijvoorbeeld door de duurere Dollar de nationale economie weer wat aangewakkerd worden omdat de mensen hier meer nationale producten gaan kopen, veeleer dan de duurder geworden geïmporteerde producten. Ook 's lands export zal er wel bij varen. Schaduwzijde is wel dat bedrijfsleiders meer dan twee keer gaan nadenken vooraleer geld te lenen om te investeren, gezien de hoge interestlasten.

De economen houden dan ook rekening dit jaar met een negatieve groei (zoals ze dat eufemistisch uitdrukken) van 's lands economie, berekend als Bruto Binnenlands Product. Ook de werkloosheid (officieel ongeveer 8%, maar in praktijk veel hoger) zal verder toenemen. De economische recessie is dus werkelijkheid geworden. Vooral zij die over geen middelen beschikken om er zich tegen te wapenen zullen er onder te lijden hebben. Wat er precies zal gebeuren kan niemand voorspellen, maar zeker is wel dat voor de iets meer dan 30% onder de armoedegrens levende Brazilianen en voor de lagere middenklasse nog harde tijden aanbreken.

Alagoinhas, februari 1999
Guy de Nocker.

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL

De huidige situatie in Brazilië is verre van schitterend, de allerarmsten zijn daar weer het eerste slachtoffer van.

Help Freddy helpen! Giften voor het straatkinderenproject "Pastoral do Menor" kan je best overmaken via een overschrijving of via een permanente opdracht op rekening

000-0173311-69

van PROMA, Vorstlaan 199 te 1160 Brussel, met volgende mededeling:

PR 63.70.82 Fr. Goven / Braz.

Indien het jaarlijks totaal van je giften minstens 1.000 Fr. bedraagt, ontvang je automatisch een fiscaal attest.

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL